

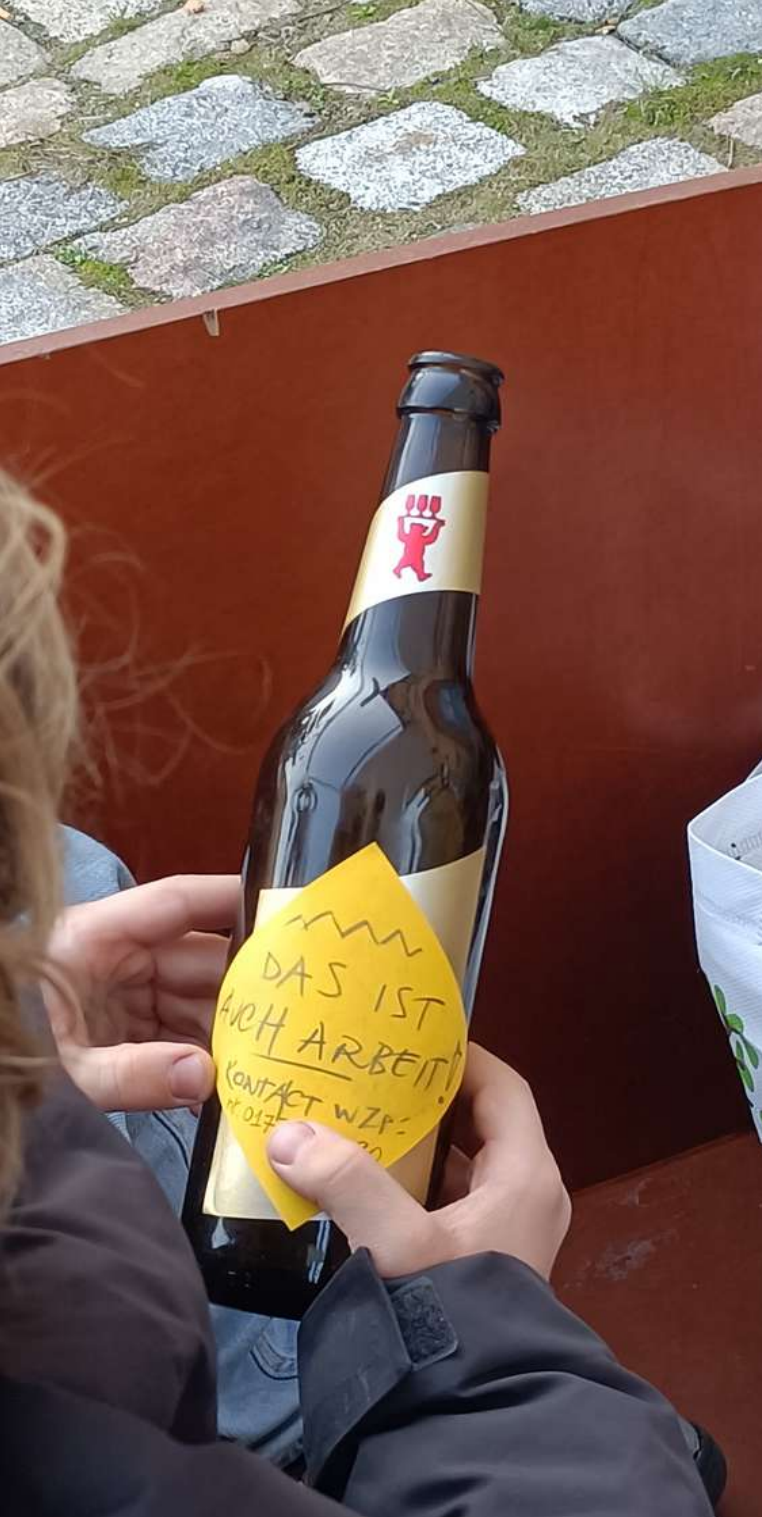
PFANDSTRASSE //

Nico Angiuli:

RAISING //
AWARENESS ////////////////
AND FOSTERING //
COMMUNITY //
AMONG //
THE PFANDERS //////////
IN BERLIN //

Pfandstrasse has already established a small group of collectors collaborating with local institutions such as the ZK/U Center for Art and Urbanistic in Berlin.

The public *dérive* made with the ZK/U on the 10th July allowed a substantial number of people to come into contact with the bottle collectors (and vice versa) in order to closely observe the strategies, stratified over time, with which the collectors traverse the city and understand its rhythms: e.g. using the bushes as temporary hiding places and the hours of sun and darkness as ephemeral 'places' that collaborate in the daily search for urban relics. We discussed this at the end of the collection, and took the bottles to the pfandautomat, leaving the receipts with Jozuas, the collector who guided us.

‘Krimp Schiphol kost 13.000 banen’

Herman Stil
SCHIPHOL

Krimp van het aantal vluchten op Schiphol kost ruim 13.000 banen, zo'n 10 procent van alle werkgelegenheid op en rond Schiphol. Ook verdampt twee miljard euro aan toegevoegde waarde voor de Nederlandse economie. Dat blijkt uit onderzoek van SEO in opdracht van de vakbonden.

Het kabinet wil eind volgend jaar het aantal vluchten op Schiphol met 12 procent terugbrengen, van een half miljoen naar 440.000 vluchten per jaar, zodat het vliegverkeer binnen de geluidszones past.

Maar een trits vakbonden, waaronder De Unie en vakverenigingen voor cabinepersoneel, piloten, luchtvaarttechnici en hoger personeel vrezen al langer grote gevolgen voor de werkgelegenheid. Uit onderzoek van SEO Economisch Onderzoek, dat is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam, blijkt die vrees gegrond.

Volgens de onderzoekers neemt de economische bijdrage van de luchtvaartsector aan de Nederlandse economie na krimp ruim 11 procent af.

Van de 133.000 arbeidsplaatsen die volgens SEO direct zijn toe te schrijven aan Schiphol en de luchtvaartsector vervallen er volgens de onderzoekers nadat de krimp wordt doorgevoerd tussen 2025 en 2030 circa 13.000. Vooral doordat er minder vliegend personeel op de luchthaven nodig is: tot 1400 cabinemedewerkers en bijna 600 piloten. Maar ook 1000 grondmedewerkers, 800 luchtvaarttechnici en ruim 800 medewerkers van luchtvrachtbedrijven moeten dan op zoek naar ander werk.

Volgens SEO kunnen tussen de 1400 en 5400 mensen die hun baan kwijt-

raken vanwege hun opleidingsniveau niet zomaar elders aan het werk. Ze zullen op een uitkering moeten terugvallen, wat de staat tot 76 miljoen euro per jaar zal kosten. Bedrijven zijn aan ontslagvergoedingen bovendien eenmalig 284 miljoen euro kwijt, heeft SEO berekend.

Eerder liet luchtvaartminister Mark Harbers, tot woede van de vakbonden, aan de Tweede Kamer weten dat de economische effecten van krimp 'verwaarloosbaar' zouden zijn.

Veel groter effect

Volgens de bonden is nu aangetoond dat de werkgelegenheidseffecten veel groter zijn dan het kabinet doet voorkomen. Ze roepen Harbers dan ook op de krimpplannen te stoppen en alternatieven voor het terugdringen van de geluidshinder te omarmen.

"Het kabinet kiest met dit beleid bewust voor baanverlies van duizenden mensen," zegt voorzitter Reinier Castelleman van De Unie.

"De mensen die geraakt worden, hebben alle crises, van 9/11 tot covid, het hoofd geboden. Maar tegen dit kabinetsbeleid zijn zij niet opgewassen."

Donderdag loopt de inspraak af voor de krimpplannen van het kabinet.

‘Het kabinet kiest bewust voor baanverlies van duizenden mensen’

Platte batterij nu ‘kindvriendelijk’

Josselin Gordijn
GRONINGEN

Groningse artsen hebben met wetenschappers van de RUB en de TU Delft een 'kindvriendelijke' knoepcelbatterij ontwikkeld. Dit gladde, platte batterijtype gaat vanzelf 'uit' zodra het wordt ingeslikt. Jaarlijks overlijden wereldwijd ongeveer 2000 kinderen na het inslikken van een knoepcelbatterij.

Hart-longchirurg Tjark Ebels van het UMCG en KNO-arts Freek Dikkers zien geregeld kinderen op de operatietafel die een knoepcelbatterij - die doorgaans in spullen als autosleutels of keukenweegschalen zitten - hebben ingeslikt. "Het zijn operaties waarbij we proberen te redden wat er te redden valt," zegt Dikkers.

Als een kind een knoepcelbatterij inslikt, kan deze vast komen te zitten in de slokdarm. De stroom wordt geactiveerd en de batterij gaat lekken, zegt Lissy de Ridder, kinderarts maag-, darm- en leverziekten in het Erasmus MC. "Het vreet zich naar binnen en laat weefsel oplossen."

Dit zorgt voor blijvende schade of in het ergste geval overlijden, zegt hart-longchirurg Ebels. "En dan gaat het om jonge, gezonde kinderen." Nederlandse cijfers over hoe vaak dit gebeurt zijn in aantocht.

Om jonge slachtoffers tegen te gaan deden de Groningse artsen onderzoek naar de ontwikkeling van een veiligere knoepcelbatterij, samen met professor Marnix Wagemaker de TU Delft en research technician Frans Ooms. Dat resulteert nu in een gezamenlijke patentaanvraag vanuit het UMCG, de RUB en de TU Delft. Het team ontwikkelde een 'gezeerde knoepcelbatterij'. Die ziet er precies hetzelfde uit als de originele, maar dan met binnenin een zekeringetje. "Als de batterij met vocht in aanraking komt, slaat de zekering door en houdt die op met stroom produceren."

Aangepaste wetgeving

Ebels en het team richten zich op de ontwikkeling van de batterij. De kindvriendelijke variant wordt de nieuwe norm, als het aan hen ligt. Ze spraken met producenten van de batterij, die op dit moment nog kiezen voor hun eigen onderzoek en ontwerp van een kindvriendelijke batterij. "Dus we gaan zelf verder, zonder de producent."

Daarnaast zou er aangepaste wetgeving moeten komen, zegt kinderarts De Ridder.

"We gebruiken steeds meer apparaten waar batterijen in zitten. De apparaten worden sterker en de batterijen dus ook."

Wereldstad Verzamelen flessen en blik in Berlijn heel normaal

‘De inkomsten

Sinds de invoering van statiegeld op blik, zie je in Amsterdam steeds vaker mensen die prullenbakken doorploegen. In Berlijn is dat fenomeen al twintig jaar oud. 'Hoewel ze het als werk zien, bestaat er veel schaamte.'

Sam de Graaff
AMSTERDAM

Groepjes jongeren, muziek, de geur van barbecue. Op een gemiddelde zomeravond is er volop leven in het Monbijoupark in de Berlijnse wijk Mitte. Het park ligt een beetje verstopt, in het hart van de stad, op de oever van de Spree. Best een chique buurt, in principe.

Tussen de groepjes recreanten lopen mensen met tassen. Vaak van plastic, soms een rugzak. Hun ogen schieten heen en weer. Ze zijn op zoek, speuren. Groepjes worden aangesproken. Is die fles al leeg? Mag ik hem meenemen?

De speurende mensen zijn *Flaschensammler* of *Pfandsammler*, statiegeldverzamelaars. Geen van de jongeren kijkt van ze op, hun flessen staan ze graag af. Sinds de invoering van het statiegeldsysteem in Duitsland zijn de verzamelaars uitgedroefd tot een oer-Berlijns - een oer-Duits - fenomeen. Niet veel anders dan drinken op straat, wat de gemiddelde Berlijner ook als de normaalste zaak van de wereld beschouwt.

Die Mannschaft

De verzamelaars doen nuttig werk: ze houden de stad vrij van zwerfend blik en glas. Opengereten vuilniszakken, zoals in Amsterdam, kan socioloog Alban Knecht zich niet herinneren. Hij deed jaren onderzoek naar de verzamelaars. "Maar misschien heeft dat te maken met het type vuilnisbak."

Boetes komen weinig voor, zegt Knecht. Alleen op luchthavens en stations worden ze (af en toe) uitgedaald.

Ingeburgerd of niet, ook de Duitsers moesten aanvankelijk wennen aan de *Pfandsammler*. Het sleuteljaar was 2006, zegt Knecht. Het drie jaar eerder ingevoerde systeem bleek onwerk-

baar: flessen en blikjes konden alleen worden ingeleverd op de plek waar ze waren gekocht.

In 2006 werd deze fout gecorrigeerd. Die zomer organiseerde Duitsland het WK voetbal. Veel mensen keken buiten, op grote schermen naar de wedstrijden. Duitsland zag *Die Mannschaft* derde worden - een beter resultaat dan verwacht, maar de Duitsers zagen ook hoe men

→ Een statiegeldverzamelaar naast stapels lege flessen in de Warschauer Strasse in Berlin-Friedrichshain, in de zomer van 2017. FOTO ASLU/ULLSTEIN BILD VIA GETTY IMAGES

kunnen flink oplopen'

'Het waren niet de stereotiepe daklozen. Plots bleek hoeveel mensen rond de armoedegrens leefden'

'De verzamelaars bedelen niet, maar zijn aan het werk. Dat geeft een gevoel van eigenwaarde'

sen tussen het vuil stonden te graaien, op zoek naar een blikje Krombacher of een colafles.

(Verborgen) armoede

"Wie zijn dat? vroegen mensen zich af," zegt Knecht. "Het waren niet de stereotiepe daklozen, veel verzamelaars hebben gewoon een huis. Opeens werd duidelijk hoeveel mensen op of rond de armoedegrens leefden."

Die verbazing, over de atypische verzamelaar, komt ook in Amsterdam voor. Waar de maat-

schappij de aanwezigheid van zwervers pijnlijk genoeg breed heeft geaccepteerd, schrikken mensen wakker als ze keurige types – mensen die je opa, tante, of buurman hadden kunnen zijn – in het vuil zien grabbelen. Iets soortgelijks is zichtbaar tijdens de wooncrisis: het aantal daklozen groeit al jaren, maar pas toen de middenklasse geen woning kon vinden, werd er het woord 'crisis' aan gekoppeld.

De (verborgen) armoede in Duitsland was rond 2006 deels een gevolg van hervormingen. Duitsland, toch een economisch zwaargewicht, werd begin deze eeuw gezien als de zieke man van Europa met een grote werkloosheid, een vastgeroeste arbeidsmarkt en een belabberde internationale concurrentiepositie. Er moest iets gebeuren.

Meer dan geld alleen

Een commissie onder leiding van SPD'er (en voormalig Volkswagenmanager) Peter Hartz stelde een reeks hervormingen voor, waardoor het sociaal vangnet drastisch zou worden versoerd. Mede daardoor trok de Duitse export aan, maar lang niet iedereen profiteerde ervan. Een flink aantal mensen zat vast in slechtbetaalde, tijdelijke banen, of moest het doen met een wel erg bescheiden pensioen.

Sommige mensen knopen via Pfand – statiegeld van 8, 15 of 25 cent, afhankelijk van de verpakking – de eindjes aan elkaar. Wat ze verdienen wisselt sterk, zegt Knecht, van een paar euro tot enkele tientjes per dag. "Tijdens festivals of voetbalwedstrijden kunnen de inkomsten flink oplopen. Iemand die ik interviewde, zei dat hij in dertig dagen festival 13.000 euro

Wereldstad

Er is geen stad als Amsterdam, maar veel zaken waar wij ons druk om maken, spelen ook elders in de wereld. In de serie *Wereldstad onderzoeken* we hoe andere steden daarmee omgaan.

had binnengehaald. Maar zoiets is echt uitzonderlijk."

Voor veel verzamelaars gaat het om meer dan geld. Socioloog Sebastian Moser, die voor zijn promotieonderzoek veertien *Pfandsammler* interviewde, beschrijft in zijn boek diverse motieven: in beweging blijven, structuur in de dag, autonomie. "Ze bedelen niet, maar zijn aan het werk. Dat geeft een gevoel van eigenwaarde," zegt Knecht.

Net als de jongeren in het Monbijoupark waar- deren de meeste mensen ze daarom ook.

Naast vuilniscontainers staat in Duitsland vaak een extra bak voor flesjes. Op sommige prullenbakken zijn speciale ringen gemonteerd, waar fles of blik in kan worden achterlaten. De ervaringen met die ringen is wisselend: te vaak zijn ze niet gevuld met flesjes, maar met coffees-to-go. En er bestaat een campagne: *Pfand gehört daneben* (statiegeld hoort ernaast). Met andere woorden: zet je flesje aan de voet van een prullenbak in plaats van erin. Scheelt de verzamelaars werk.

Serius nemen

Maar, zegt kunstenaar Nico Angiuli, als de *Pfandsammler* in feite een onmisbare schakel zijn in de stad, behandel ze dan ook zo. Laat de gemeente in contact met ze treden, bijvoorbeeld. Het liefst zou hij zien dat de verzamelaars een soort vakbond oprichten. "Maar begrijp goed: ze zijn erg op zichzelf. Hoewel ze het verzamelen echt als werk zien, bestaat er veel schaamte. Ik ken verhalen van mannen die hun vrouw de verzamelde flesjes laten wegbrengen."

Juist omdat de verzamelaars zo op zichzelf zijn, staan ze zwak bij ziektes, ongelukken, of ander euvel. Angiuli schat hun aantal in Berlijn op duizend. Hij zoekt contact met ze, soms op ingenieuze wijze. Zo liet hij lege flesjes achter, met daarop uitleg en een QR-code die verwees naar een WhatsAppgroep. Al is het, benadrukt hij, vooral een kwestie van een band opbouwen. Vertrouwen winnen. Zoals bij ieder mens.

Inmiddels zijn er een stuk of zes *Pfandsammler* met wie Angiuli regelmatig contact heeft. Uiteindelijk moet het leiden tot een kunstproject. Een documentaire, een film, iets anders – Angiuli weet het nog niet. "De *Pfandsammler* horen bij Berlijn, of we dat nou willen of niet. We moeten ze serius nemen."

→ Een *Pfandsammler* in Berlijn probeert met een stok door een hek een leeg statiegeldflesje te pakken te krijgen.

FOTO ULLSTEIN BILD VIA GETTY IMAGES

'Canners' in New York

Het Duitse statiegeldsysteem geldt als een succes. Waar voor 2003 nog miljarden blikjes in de natuur belandden, wordt inmiddels 98,5 procent van de niet-hervulbare verpakkingen gerecycled. Wel zou het qua duurzaamheid nog beter zijn als het aandeel hervulbare flesjes zou groeien, maar daarvan is volgens het Duitse medium *Deutsche Welle* (nog) geen sprake.

Het beperken van milieuschade is uiteindelijk het belangrijkste uitgangspunt van een statiegeldsysteem. In de Verenigde Staten wordt dat geregeld in zogenoemde *bottle bills*, flessenwetten. Ook de staat New York kent een dergelijke wet – en ook New York kent statiegeldverzamelaars, al heten ze daar *canners*. Waar een blikje bier in Berlijn 25 cent oplevert, moeten de New Yorkers

genoegen nemen met 5 dollarcent (net geen 5 eurocent).

Sure We Can, een centrum dat de *canners* in de stad New York ondersteunt,

schat dat er in die stad zo'n achtduizend statiegeldverzamelaars zijn. De organisatie omschrijft de *canners* als 'freelance recycleaars'.

98,5%

→ Waar voor 2003 in Duitsland nog miljarden blikjes in de natuur belandden, wordt inmiddels 98,5 procent van de niet-hervulbare verpakkingen gerecycled.

BECOMING A BOTTLE AND CAN COLLECTOR (Berlin area)

- 1) According to local law, waste deposited in public space is considered State Property. Bottles and cans found inside bins or baskets “cannot” be collected, but those on the street yes.
- 2) **USE THE CITY AS A TOOL:** best places to find bottle and cans are public parks, stations, airports, and popular tourist areas. Best moments are events, concerts, demo, etc. More bottles are available on weekends.
- 3) **BE PATIENT:** It take weeks to increase to number of collected bottles per day.
- 4) **NEVER FIGHT FOR A BOTTLE** (if you are closer the bottle is yours).
- 5) **THINK STRATEGICALLY, CONSIDER FORMS OF ALLIANCE, SUPPORT EACH OTHER.**
- 6) Like in agriculture and globalized labor, there are seasonal workers from neighbouring countries and exploitation among individuals.
- 7) **REMEMBER:** being a bottle collector means participating in reducing waste, and contributing to a more sustainable and circular economy.
- 8) **TRAIN YOUR GAZE:** the same bottle can be accepted by one recycling machine (*Pfandautomat*) and rejected by another. Even crushed bottles can be accepted.
- 9) **MOST OF THE REFUNDABLE BOTTLES AND CANS WORK WITH A BARCODE:** always search for logos or words on the label or on the bottle: "*Einwegpfand*", "*Mehrweg*", "*Pfand-glas*", "*Mehrwegflasche*".
- 10) *Pfandautomats* in grocery markets are usually located near the entrance or in the back of the store. The machine provides a *coupon* to redeem your refund at the cash register.
- 11) **NOT ALL BOTTLES AND CANS YOU FIND HAVE A DEPOSIT:** bottles and cans not manufactured in Germany aren't (e.g. San Pellegrino orangeade produced and imported from Italy or Hayat water from Turkey, etc.).
- 12) **DEFINE YOUR OWN TOOLS:** word of mouth, gloves, pliers, shopping carts, bike, bags... It's your picking strategy!
- 13) **STAY ORGANIZED** and separate different types of bottles and cans to make the recycling process easier. This way, you can maximize your efficiency when returning them for a refund.
- 14) **THE PFAND RANGE IS:** beer bottles 8¢ (¢=cents); 15¢ for reusable ones; 25¢ aluminium cans; 25¢ single-use (*Einweg*) plastic bottles; from 8¢ to 15¢ multiple-use (*Mehrweg*) glass and plastic bottles; 3¢ Landliebe yogurt; 3¢ some wine bottles.
- 15) **NOT ONLY SHOPPINGMALLS:** there are also small shops with *Pfandautomats*. Aldi and Lidl do not accept "*Mehrweg*" bottles. Rewe and Edeka accept most of the bottles.
- 16) "**PFANDGEBEN**" is a smartphone APP that alerts you when someone wants to donate bottles.
- 17) **EXPLORE NEW AREAS:** While it's good to have preferred locations, explore different neighbourhoods, districts, to discover new opportunities for collecting.
- 18) **JOIN CLEAN-UP EVENTS:** These events often focus on collecting bottles and cans, and provide a chance to connect with like-minded people.
- 19) **STAY UPDATED ON RECYCLING REGULATIONS.**
- 20) **HOLD YOUR LINE.**
- 21) **DON'T BE ASHAMED.**

- 1) NOT ALL BOTTLES ARE REFUNDABLE, ESPECIALLY IF NOT PRODUCED IN GERMANY.
- 2) DON'T FORGET THERE ARE SPECIFIC PLACES AND TIMES TO PICK UP BOTTLES.
- 3) BOTTLE PICKING IS AN OLD PRACTICE. IT IS NOT A RECENT PHENOMENON.
- 4) GLOVES, PLIERS, BIKE, BAGS, WEB SEARCH OF EVENTS AND PUBLIC INITIATIVES, WORD OF MOUTH REPEATED ROUTES AT DIFFERENT TIMES AND DIFFERENT DAYS: DEFINE AND REFINE YOUR WORK STRATEGY.
- 5) THINK IN AN ARTICULATED WAY, YOU ARE NOT ALONE.
- 6) CONSIDER FORMS OF ALLIANCE, MANY PEOPLE YOU DO THIS WORK.
- 7) LIKE IN AGRICULTURE OR IN AMAZON WAREHOUSES, THERE ARE SEASONAL WORKERS WHO COME FROM NEIGHBORING COUNTRIES; AND LIKE AGRICULTURE AND GLOBALIZED LABOR, THERE ARE FORMS OF EXPLOITATIONS OF HUMANS ON HUMANS.
- 8) DON'T BE BLACKMAILABLE, DON'T BE MONITORABLE, DON'T COMPETE.
- 9) USE THE CITY AS A TOOL, DEFINE YOUR SPACE OF ACTION.
- 10) HOLD YOUR PATH, DON'T BE ASKED, ASK FOR MORE.

INFO

Pfandstraße projekt

Gruppo · 7 partecipanti

Chiama

Video

Aggiungi

Cerca

informelle Gruppe von Flaschensammlern, die gegründet wurde, um Projekte zwischen Kunst, Universitäten und Studenten zu entwickeln. mit Unterstützung von <https://www.zku-berlin.org/>. email: pfandstrasse.projekt@gmx.de

Creato da te, 23/04/23

Media, link e documenti

5 >

12:48

Pfandstraße proj...
Elaa, Juozas, Philip, +37...

~ dimakotin5 +371 20 314 616
freitag so gegen 13uhr?

Ja perfekt! 15:38 ✓

~ // // // // // +49 176 69452721
Na wann können wir uns am freitag treffen
11.30 Oder 12.00? 15:38 ✓

~ // // // // // +49 176 69452721
Na dann nehme ich
11.30uhr .Gruss Danny 15:44

19 maggio 2023

~ // // // // // +49 176 69452721
Guten Morgen wir schaden es
nicht um 11.30uhr wir sind noch
beim Arzt 11:16

Gruss danny 11:16

~ // // // // // +49 176 69452721
Inoltrato
Natürlich kannst du am Freitag
kommen und ich kann 20 Plastik-
und Glasflaschen dalassen. und
ich hoffe, wir können uns ein
wenig unterhalten. 11:17

17 maggio 2023

~ // // // // // +49 176 69452721
Mit was soll ich helfen

Danke schön. Die Frage ist, was wir für Sie tun können. um diese Arbeit sicherer und gemeinschaftlicher zu machen. Wir sehen uns am Freitag im ZKU. zwischen 10 und 17 Uhr. Im Juni wird es als erstes Projekt eine künstlerische Aktion geben. und wir könnten gemeinsam überlegen, was zu tun ist. 09:29 ✓

~ // // // // // +49 176 69452721
Wo ist das zku 09:53

ZK/U (Zentrum für Kunst und Urbanistik) · Siemensstraße ...
4.4 ★ · Centro culturale
g.co

<https://g.co/kgs/ja1SSr> hier 10:01 ✓

Ich Habe flaschen Frei fur dich 10:02 ✓

12:48

Pfandstraße proj...
Elaa, Juozas, Philip, +37...

~ dimakoti... +371 20 314 616

~ dimakotin5 +371 20 314 616
↓ Messaggio vocale (0:39)

Ciao Dimitri und Chris. Ich Nico Angiuli 15:30 ✓

Kan di komme freitag to ZKU space centre in Moabit? 15:30 ✓

Ich bin von 10 bis 17 Uhr da 15:31 ✓

<https://g.co/kgs/pgfuYd> 15:32 ✓

@Juozas Pfander Lituano komme bitte 15:33 ✓

Auch du 😊 15:33 ✓

Mein German ist nein große 😊 15:33 ✓

@Elaa Ben Jeddou if you want help me... 🙌 15:34 ✓

Or anyone else 😊 15:45 ✓

Messaggio

ICH bin HIER. Guten morgen 09:10 ✓

~ // // // // // +49 176 69452721
Questo messaggio è stato eliminato. 22:25

10 luglio 2023

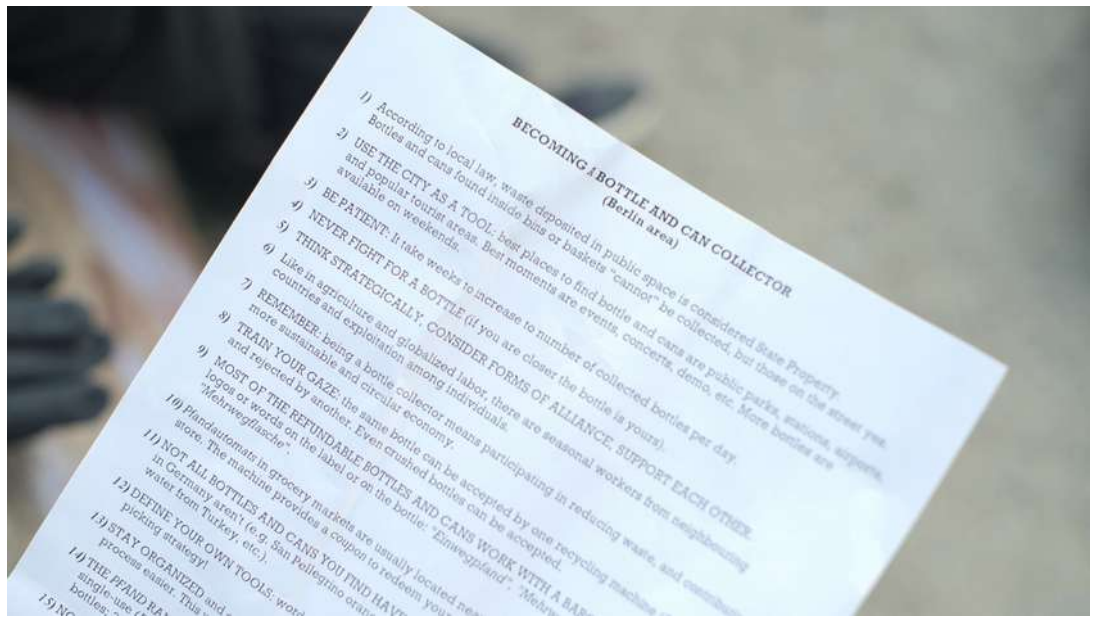
Wer:
(Sich um die Stadt kümmern mit PfandStraße)

Was:
erkundender Stadtrundgang mit Nico Angiuli mit anschließender Diskussion zu persönlichen wie strukturellen Erfahrungen des Pfandsammelns, als Urban Care Taking, bei einem Aperitivo am ZK/U.

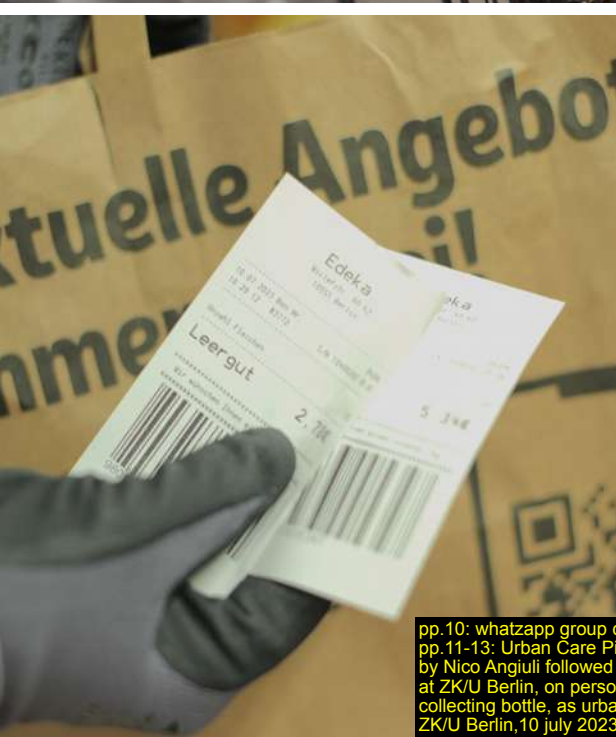
Wann: 10:48 ✓

heute in Moabit, Siemenstrasse erwarten wir Sie ab 17.30 10

10:55 ✓

pp.10: whatsapp group chat with bottle collectors. screenshots.
pp.11-13: Urban Care Picknick with PfandStraße, exploratory city walk
with Nico Angiuli followed by a collective discussion
at ZK/U Berlin, on personal as well as structural experiences of
collecting bottle, as urban care taking.
ZK/U Berlin, 10 July 2023.

It was important to recognise a public dimension to this practice for the first time. And for that I thank the ZK/U for having the courage to believe in this vision. It was important to hear the voices of the collectors and to understand from them that a fund to help them with certain economic issues would seem to be a first public instrument that would be useful to them.

Likewise, it was important to structure a complex vision on the phenomenon through the generation of different tools such as a working protocol, and a kitbag, a first public whatsapp group.

The start of the project has been very complex and articulated, due to the different strategies to be developed, the responses of the collectors, and the time needed. The project has a natural development that takes about two years to complete.

Pfundstrasse project must grow and strengthen the community of collectors, shedding light on public and political opinions.

The project consist of three phases:

the first keeping focus on research and relationships building; the second on public engagements: designing performances, having talks and film screenings; the third phase is the conclusion of all this process through a docufilm.

Phase one it will be develop as follows:

1. Distributing approximately 100 kitbags (free of charge) as a strategy to continue building relationships with the collectors. The kitbags will include gloves, bags, reflective vests, pliers, patches, and a working protocol (which can be improved in collaboration with the collectors).
2. Researching the historical and economic dimensions of bottle collecting, including archives such as those related to the SERO company in Berlin during the DDR era. The research will examine the evolution of recycling practices, from ancient gleaning to contemporary urban foraging and bottle picking.

3. Establishing sustainable collaborations with faculties already in contact in Berlin, as the MA Raumstrategien of Weissensee; or engaging Faculty of Cultural Studies or Anthropology: to provide academic perspectives on the cultural and social dimensions of bottle collecting. But also collaborating with design students to develop innovative solutions for bottle collecting kits or related objects; or seeking an interdisciplinary approach to address waste management, analyzing social policies, community dynamics, and circular economy aspects related to bottle collecting.

4. Defining and designing the project of a collective and public performance realizing a dress entirely made from cans and bottles, building upon the concept of Gabriele Stötzer's "Fantadress" performance realized in 1990; and of a mine previous performance realized in the 2022 using a dress made by stones.

p.20: 'Le Mura di Rozafa' (c) detail from performance (stone dress).
N. Angiuli. 2022
'Fanta Dress' by Gabriele Stötzer. performance (1989) made using recycled cans to realize a dress, as response to the transition from communism to capitalism in the former East Germany.

The Phase two will consist of a three-day event that immerses the audience in the practice of bottle collecting, featuring:

5. A public screening of Agnes Varda's documentary "The Gleaners and I" (2000) and Murray Siple's "Carts of Darkness" produced by the National Film Board of Canada (2008). These films explore the practice of gleaning, including the collection of bottles and the gathering of unharvested crops.

6. Two collective derives inspired by an event in Moabit with the ZK/U art space on July 10, 2023. These two-hour experiences will allow collectors to accompany the public and provide unique insights into the city through the lens of bottle collecting.

SCREENING AT THE 28TH ATLANTIC FILM FESTIVAL

Carts of Darkness

ONE OF "10 MOST PROMISING PICKS"
AT HOT DOCS
- NATIONAL POST

**Sunday September 14th
4:05 pm
Empire 8 Park Lane - 4
(5657 Spring Road)**

Tickets: \$10 / \$9
Online at <http://atlantic.bside.com/2008>
or (902) 422-6965

In the picture-postcard community of North Vancouver, local bottle collectors have turned the act of binning into a thriving subculture of shopping cart racing. Murray Siple, a former snowboarder and sports film director injured in a serious car accident 10 years ago, returns to capture their story in Carts of Darkness.

OFFICIAL SELECTION
HOT DOCS 2008

OFFICIAL SELECTION
VICTORIA FILM FESTIVAL 2008

OFFICIAL SELECTION
VANCOUVER INTERNATIONAL
MOUNTAIN FILM FESTIVAL 2008

Watch the trailer: www.nfb.ca/cartsdarkness A NATIONAL FILM BOARD OF CANADA PRODUCTION

WINNER
VIENNA, CHICAGO AND
SANTA BARBARA
FILM FESTIVALS

A film by Agnès Varda

The Gleaners and I

Les Glaneurs et la Glaneuse

"Beautiful, absorbing
and touching...
A mind expanding experience not to be missed!"
Chicago Reader

POTENTIAL FILMS

MADMAN

G FOR GENERAL EXHIBITION

DVD

7. "WIN YOUR SHAME," a bowling-style game made out of plastic bottles instead of pins. This game aims to create an interactive and engaging experience.

8. A Public talk (with a performative elements) fostering informal dialogues among artists, bottle collectors, and invited guests such as anthropologist Alban Knecht, author of several research works on Berlin's collectors, Sophia Behrend, founder of the Pfandgeben app, and representatives from the Berlin faculties as Leoni Adami from Wieseensee; or workers communities in Berlin that have embarked paths of emancipation, such as representatives of collectives related to the food delivery industry or the SWAG sex workers.

The Phase three will be dedicated to the producing of a ca. 40 minutes artist film:

9. Re-imaging notes, sketchbooks, visual and relational elements that has been generated during the collective engagement.
10. Creating the crew of actors/ performers from the bottle collectors community.
11. Filming, editing and post-producing the artist film, to be presented in Berlin in 2025.

* Collecting bottles may initially appear as a form of individual and parasitic survival. However, the contemporary city could value such practices (bottle picking, urban foraging, gleaning) and draw inspiration from them to envision sustainable solutions, building upon phenomena that already characterize the city and contribute to environmental protection and circular economy processes.

Nico Angiuli